

Bygherrekompetencer - uddannelsen for bygherrer

Fra Mandag d. 24. juni 2024 til Tirsdag d. 8. oktober 2024

Middelfart - Huset Middelfart

Dag 1: Mandag d. 24. juni 2024

- 08:30 - 09:00   **Registrering – kaffe/te og morgenmad**
- 09:00 - 09:30   **Introduktion til uddannelsen**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- Præsentation af kursusledelsen, -deltagerne, forventninger og kursusforløb.
- Kort intro til grupperne (og gruppe-modulopgaverne og gruppe-hjemmeopgaverne)
- 09:30 - 10:15   **Bygherren som den centrale aktør i byggeriet**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- Bygherrens centrale rolle
  - Bygherren i samfundsmæssigt perspektiv, herunder ift. bæredygtighed / CØ
  - Bygherrens interessenter og opgaver, Bygherrevejledningen, Værdibyg etc.
  - Derfor er bygherrens rolle kommet i fokus
  - Forskellige bygherretyper – som vi ser på modul 2
  - Forskellige måder at påtage sig bygherre-rolle. Hvilken er du – og hvilken vil du gerne være? (Tager du ansvar – eller "køber du dig fra det")
- 10:15 - 10:30   **Pause - kaffe/te**
- 10:30 - 11:15   **Bygherrens egen projektorganisation – og projektets organisation**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- Om bygherrens egen organisation, og om de væsentlige valg/beslutninger i den professionelle bygherre-organisation
  - Fokus på visioner, strategier, handlingsplaner – mål og succeskriterier
  - De enkelte aktørers roller og arbejdsområder
  - Bygherren som leder og beslutningstager
  - Er de rette kompetencer (også de "nye") til stede? Hvornår inddrage hvem, hvilke kompetencer skal være in house og hvilke eksternt hos dig?
  - Samfundsansvar - lærlinge, karteller, social dumping, CSR, bæredygtighed etc.
  - Hvordan afsætte ressourcer til f.eks. ønsket om bæredygtighed. Tidlig inddragelse – også internt.
- 11:15 - 12:15   **Strategisk programmering – sådan kan "kvaliteten" sættes**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- På et overordnet strategisk plan ses på:
- Overvejelser og sammenhænge mellem kvalitet, økonomi og tid
  - "Programmering" af byggeri/projekt og brugerprocesser
  - Strategiske valg: Bygge nyt, renovering eller transformation?
- 12:15 - 13:00   **Frokost**
- 13:00 - 13:45   **Gruppeopgave om programmering og planlægning i praksis på det strategiske plan**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- Kort oplæg til gruppeopgave
Opgaven skal være læst forud af deltagerne
  - Opgaveløsning i grupper (walk and talk)
  - Diskussion i plenum
- 13:45 - 14:05   **Eftermiddagsbreak**
- Tag kaffe/te og kage - og drøft i gruppe / med sidemand, hvad det vi har hørt i praksis kan anvendes til – og hvordan.

14:05 - 15:30	<p>Bygherrens porteføljestrategi v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</p> <p>Hvordan sikrer du, at I opfylder brugernes skiftende behov – og samtidig imødekommer krav om energi og bæredygtighed?</p> <p>Overblik over nye/kommende krav: Selektiv nedrivning, bygningsdirektiv, energieffektiviseringsdirektiv.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hvordan kan du arbejde strategisk med din bygningsmasse ▪ Muligheder ved at vedligeholde, gentænke og forandre et byggeri ▪ Muligheder og opfyldelse af eksisterende og kommende krav med reovering, transformation, genanvendelse og cirkularitet
15:30 - 15:40	Pause - kaffe/te
15:40 - 15:50	Generelle spørgsmål og opsummering
15:50 - 16:40	<p>Gruppe-modulopgaver til løsning og fremlæggelse 2. dag</p> <p>Forberedelse af mundtlig fremlæggelse</p>
18:30	Middag

Dag 2: Tirsdag d. 25. juni 2024

08:30 - 09:00	<p>Introduktion til dagen – og gennemgang af gruppe-modulopgaverne fra 1. dag v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</p>
09:00 - 12:15	<p>Bygherrens Rammebetingelser v/ Simon Heising</p> <p>Bygherrens handlepunkter, forpligtelser og rettigheder ift.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ABR 18 og Ydelsesbeskrivelserne ▪ AB 18 / ABT 18 ▪ Sikkerhedsstillelse, forsikringer, forsinkelser, aflevering, mangler etc. ▪ ESG ▪ BR18 for bygherrer – nyt, overblik og fokuspunkter – hvad er på vej i BR? ▪ Planlov og lokalplaner ▪ Rammebetingelsernes klassiske faldgruber <p>Pauser og opgaver indlagt undervejs</p>
12:15 - 13:00	Frokost
13:00 - 13:45	<p>EU-taksonomi – bygherrens perspektiv v/ Emilie Elmer Land Jensen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hvordan er vores tilgang til arbejdet med EU-taksonomien? ▪ Hvordan ser vi værdikæderne? Hvem efterspørger rapportering og hvem stiller vi krav til? ▪ Hvordan ser vi på de sociale minimumsgarantier?

13:45 - 16:15	<p>Introduktion til Udbudsreglerne og Udbudsstrategi – for bygherrer v/ <i>Simon Heising</i></p> <p>Introduktion til Udbudsreglerne og Udbudsstrategi - udbud af rådgiverydelser - udbudsformer (inkl. udbud med forhandling, tidlig inddragelse, markedsdialog etc.)</p> <p>Indlægget indeholder en overordnet introduktion til gældende udbudsregler (Udbudsloven, tilbudsloven og direktiverne) samt en mere detaljeret gennemgang af udvalgte dele af udbudsloven/tilbudsloven.</p> <p>I gennemgangen lægges vægt på de dele af reglerne i udbudsloven/tilbudsloven, der har betydning for bygherrens tilrettelæggelse og gennemførelse af udbudsforretningen, herunder især valg af regelsæt (tærskelværdier), udbudsformer, udvælgelse af tilbudsgivere, bedømmelse/evaluering af tilbud samt tildeling af kontrakt.</p> <p>Gennemgangen vil yderligere indebære et indblik i klassiske faldgruber i relation til udbud.</p> <p>Vi ser også på udbud med forhandling og konkurrencepræget dialog – hvad er muligt? Hvad må man?</p> <p>Bæredygtighed i udbud Hvor langt kan man gå med krav til f.eks. bæredygtighed uden at komme i konflikt med EU-retten? Kan man med fordel arbejde med dokumentation på opfyldelse af LCA allerede i udbud / tidligt i projekter?</p> <p>Pauser og opgave er indlagt undervejs</p>
16:15 - 16:25	<p>Generelle spørgsmål og opsummering v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i></p>
16:25 - 17:10	<p>Gruppe-modulopgaver til løsning og fremlæggelse 3. dag v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i></p> <p>Forberedelse af mundtlig fremlæggelse</p>
18:30	<p>Middag</p>

Dag 3: Onsdag d. 26. juni 2024

08:30 - 09:00	<p>Introduktion til dagen – og gennemgang af gruppe-modulopgaverne fra 2. dag v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i></p>
09:00 - 10:15	<p>Forhold dig strategisk til bæredygtighed v/ <i>Graves Simonsen</i></p> <p>Det er afgørende som både offentlig og privat bygherre at kunne fremme bæredygtighed i nybyggeri og renovering. Vi ser på begreberne og hvordan du kan forholde dig strategisk til bæredygtighed som en integreret del af organisation og virke.</p> <p>Hvad er det, vi reelt mener, når vi siger bæredygtighed. Og hvordan får økonomien på plads ift. bæredygtighedsindsatsen, herunder tænkt bedst ind i budget fra begyndelsen.</p> <p>Diskutere nybyggeri, renovering og transformation – og hvordan man bedst udnytter m2.</p> <p>(I senere moduler kommer vi dybere ned i praktisk anvendelse)</p>
10:15 - 10:30	<p>Pause - kaffe/te</p>
10:30 - 12:15	<p>Driftsstrategi og facilities Management – i bygherrens hverdag</p> <p>FM som ledelsesbegreb og som strategisk værktøj:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hvordan implementeres det i konkrete projekter ■ Hvordan sikres driftsstrategisk fokus ifm. projekters udvikling og realisering – sikre god og bæredygtig drift ■ Hvordan stilles og specificeres krav og hvad er bygherrens rolle? <p>Optimal kobling til (bæredygtig) drift (håndbog). Overblik over lovgivning, vejledninger og typiske faldgruber. Overblik over Selektiv nedrivning</p> <p>Pauser undervejs.</p>
12:15 - 13:00	<p>Frokost</p>

13:00 - 14:00	Walk & talk – and listen
14:00 - 14:45	Digital Strategi v/ <i>Peter Munk</i> "Fra vugge til grav" – digitalisering for bygherren i en cirkulær kontekst (Data til drift) – også hvis du både er byg- og driftsherre.
14:45 - 15:00	Generelle spørgsmål og opsummering v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i> Gruppe-hjemmeopgave – kort intro Tak for i dag – vi ses på modul 2

Dag 4: Mandag d. 19. august 2024

08:30 - 09:00	Registrering – kaffe/te og morgenmad
09:00 - 09:45	Introduktion til modul 2 v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i> Opsamling på gruppe-hjemmeopgaven fra modul 1
09:45 - 10:15	Overblik over forskellige bygherre-typer v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i> Generel overflyvning
10:15 - 11:00	Den private Bygherre v/ <i>Peter Luke</i> Sådan har vi styr på strategi, det taktiske niveau og projekterne Udvikling og håndtering af bæredygtighed.
11:00 - 11:15	Pause – kaffe/te
11:15 - 12:00	Den kommunale bygherre Organisering, opgaver, strategi og udvikling <ul style="list-style-type: none"> ■ Den kommunale bygherrerolle ■ De kommunale byggeopgaver - strategier og organisering ■ Professionalisering af den kommunale bygherreorganisation ■ Hvordan skaber den kommunale bygherre værdi for sine kunder ■ Bæredygtighed - porteføljestrategi
12:00 - 12:45	Frokost
12:45 - 13:30	Den institutionelle bygherre <ul style="list-style-type: none"> ■ Bæredygtighed – porteføljestrategi ■ Transformation i stedet for nybyg ■ CO2 besparelse
13:30 - 13:45	Pause – kaffe/te
13:45 - 14:45	AI i bygherrens perspektiv v/ <i>Ole Berard</i> Hvordan kan du som bygherre få nytte af AI? I strategien, til projektstyring og projektskoning, ressourcestyring, diverse analyser, ifm. bæredygtighedsindsatsen, dataanalyser, dokumentation mm. Helt konkrete bud på, hvad du kan drage nytte af. Mange muligheder. Men også udfordringer. Oplægget giver overblik- og ser på, hvordan du som bygherre kan komme i gang med at udnytte AI.
14:45 - 15:05	Eftermiddagsbreak Tag kaffe/te og kage - og drøft i gruppe / med sidemand, hvad det vi har hørt i praksis kan anvendes til – og hvordan.

- 15:05 - 16:00 **Den private Bygherre**
Sådan har vi styr på strategi, det taktiske niveau og projekterne
Udvikling og håndtering af bæredygtighed.
- 16:00 - 16:45 **Gruppe-modulopgaver til løsning og fremlæggelse 2. dag**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- 18:30 **Middag**

Dag 5: Tirsdag d. 20. august 2024

- 08:30 - 09:00 **Introduktion til dagen – og gennemgang af gruppe-modulopgaver fra 1. dag**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- 09:00 - 09:30 **Dialogbaseret samarbejde / Gode samarbejder**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- Dialogbaseret samarbejde**
- Mange nye samarbejdsformer anvendes. Udbudsloven og tilbudsloven, nye udbudsformer og AB-systemet har styrket denne udvikling.
- Dialogbaseret samarbejde: formål, indhold, gennemførelse
  - Gode samarbejder: Hvad er grundlaget for et godt samarbejde – set med bygherrens samarbejdspartneres øjne?
  - De vigtigste omdrejningspunkter - vær opmærksom på dem i de følgende cases
  - Nogle gode råd
- Gode samarbejder**
- Hvad er grundlaget for et godt samarbejde – set med bygherrens samarbejdspartneres øjne?
- 09:30 - 10:15 **Gode samarbejder: Entreprenørens interesse i nye samarbejdsformer**
- De største udfordringer
- Debat om aktuelle emner:
- Hvorfor, hvordan, hvornår
  - Faser og afregningsmodeller
  - Krav til deltagerne
  - Valg af entreprenør
  - Mulige resultater
  - Bæredygtighed
  - Tidlig inddragelse af entreprenøren – og hvordan bygherren udnytter det
  - Erfaringer fra strategiske partnerskaber – både store om små.
- 10:15 - 10:30 **Pause - kaffe / te**
- 10:30 - 11:15 **Gode samarbejder**
v/ Henrik Leksø
- Rådgiveren: Valg af samarbejdsform og udbudsstrategi**
- Valg af samarbejdsform og udbudsstrategi er én af bygherrens vigtigste beslutninger i forbindelse med et byggeris gennemførelse. Der foretages en præsentation af:
- Det nødvendige grundlag for de strategiske valg af samarbejdsform og udbudsstrategi
De klassiske samarbejdsformers fordele og ulemper.
    - Kombinationsmuligheder, der skræddersyes til de strategiske mål med projektet og det konkrete projekts karakteristika
- 11:15 - 12:00 **Gode samarbejder**
v/ Peter Munk
- Bygherren: Den kommunale bygherres perspektiv
- 12:00 - 12:45 **Frokost**

- 12:45 - 13:30 **Gode samarbejder**
v/ Frederik Schou-Hansen
- Arkitekten: Erfaringer fra vellykket partnering-lignende samarbejde**
- Hvad virkede særligt godt?
Rådgiverens/arkitektens vinkel
Udfordringer arkitektur vs. bæredygtighed
- Opsamling v/ ordstyrer
- 13:30 - 13:45 **Pause - kaffe / te**
- 13:45 - 14:30 **Gode samarbejder**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- Walk & Talk: Forberedelse til efterfølgende paneldebat**
- Arbejde videre med de spørgsmål, I gruppevis fandt frem til tidligere på dagen – suppleret med spørgsmål, der ønskes stillet efter indlæggene.
- På basis heraf udvælge en håndfuld spørgsmål som efter indlæggene synes ubesvarede eller som trænger til uddybning.
- Kaffe/te undervejs
- 14:30 - 15:15 **Gode samarbejder**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg, Gert Munksgaard Thorsøe, Henrik Leksø og Frederik Schou-Hansen
- Paneldebat: Spørgsmål og diskussion, herunder fælles drøftelser af samarbejdsformer**
- Spørgsmål fra grupperne.
- Og drøfte:
- Hvor er de største udfordringer ved dialogbaseret samarbejde?
  - Hvor er der behov for større viden?
  - Hvordan kan vi gennem styrket samarbejde også styrke alles arbejde med bæredygtighed?
- 15:15 - 15:25 **Generelle spørgsmål og opsummering**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- 15:25 - 16:15 **Gruppe-modulopgaver til løsning og fremlæggelse 3. dag**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- Forberedelse af mundtlig fremlæggelse
- 18:30 **Middag**

Dag 6: Onsdag d. 21. august 2024

- 08:30 - 09:00 **Introduktion til dagen – og gennemgang af gruppe-modulopgaver fra 2. dag**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe

09:00 - 11:15

En strategisk vinkel på:

v/ Anders Kirk Christoffersen

Bygherrens samarbejde med brugerne

- Tilrettelæggelsen af brugernes medvirken
- Den konkrete dialog
- Vigtige områder

Bygherren og den nye byggeproces

- Parter og interessenter i byggesagen
- Bygherrens kunder
- Etablering af samarbejdet
- Den værdibaserede byggeproces

Den værdibaserede byggeproces

- Cases
- Oplæg til gruppearbejde

Brug af brugernes værdier i samspillet

- Formulering af (styrende) værdier
- Prioritering af værdier
- Brug af værdier

Gruppearbejde

- på basis af Anders' indlæg/oplæg

Forelæggelse af gruppearbejder og diskussion

[Pauser og walk & talk undervejs]

11:15 - 12:15

IKT / BIM implementeringens konsekvenser for bygherren

v/ Peter Munk

- Hvilke konsekvenser forventes IKT / BIM at få for bygherrens udbud, tidsmæssige og økonomiske opfølgning, afleveringen og driften?
- Bygherrens behov for data i driftsfasen
- Hvad betyder den nye klimalov herunder frivillig bæredygtighedsklasse for IKT/BIM hos bygherren

Pause undervejs

12:15 - 13:00

Frokost

13:00 - 14:00

Walk & Listen & Talk

Rundvisning i Byggecentrum udstillingen og/eller "Det biologiske Hus" i udstillingen i Huset. Fokus på bæredygtige materialer.

14:00 - 15:30

Bæredygtighed i praksis – et overblik

v/ Kim Haugbølle

Oplægget:

- Giver et kort overblik over - og erfaringer med - certificeringer og mærkninger – herunder Svanemærket og især DGNB-DK, som er valgt som "officiel" certificeringsordning i Danmark
- LCC og LCA som værktøj – for bygherren
- YBB
- Orienterer om nationale strategi for bæredygtighed
- Beskriver hvordan certificeringsordninger kan bruges i programmering, projektering og udførelse. Overblik over bæredygtighedscertificeringer
- Forklarer hvordan certificering kan indarbejdes i et projekt som henholdsvis lille og stor bygherre
- Orienterer om bæredygtighed i BR – nu og snart

15:30 - 15:40

Generelle spørgsmål og opsummering

v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe

15:40 - 16:15

Gruppe-hjemmeopgave – kort intro

v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe

Konkrete tiltag der skal testes på "hjemmefronten" frem til næste modul

Tak for i dag – vi ses på modul 3

Dag 7: Onsdag d. 4. september 2024

08:30 - 09:00

Registrering – kaffe/te og morgenmad

09:00 - 09:45

Introduktion til modul 3

v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe

Opsamling på gruppe-hjemmeopgaven fra modul 2

09:45 - 12:15

Grundlæggende budget- og økonomistyring

v/ Mads Blaabjerg

- Grundbegreber i økonomistyring for bygherren i forbindelse med en byggesag
- Budgetnoten og afgrænsning af byggesagens budget
- Effektiv budgettering og økonomistyring i projektets tidlige faser
- Metoder og værktøjer i forbindelse med udførsel og afslutning af byggeriet
- Værdibyg vejledningen om budgettering og vejledningen om økonomistyring

Men alt går ikke altid som forventet, så:

- Det styrende budget som regnskab
- Håndtering af ændringer og hindringer (tillægsarbejder og krav)
- Indsamling af kvalitetsdata til budgettet
- Budgettet som strategisk værktøj
- Gennemsigtighed, rapportering og opfølgning

Lidt om forskellige måder at kalkulere

- Successiv Kalkulation
- Molios Prisdatabaser/nøgledatabaser
- Erfaringer

Risikostyring

- Koblingen mellem risikostyring, budgetreserver og økonomistyring

Pauser undervejs

12:15 - 13:00

Frokost

13:00 - 14:15	<p>Digitalisering. IKT. BIM - set fra bygherrens side v/ <i>Tore Hvidegaard</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Der er IKT-bygherrekrav i IKT-bekendtgørelser 118 og 119 i hhv. Lov om offentlig byggevirkksomhed og Almenboligloven. ■ Der er IKT-krav i udbudsmaterialet til rådgivere – og der er krav til udarbejdelse af en IKT-aftale. ■ AB 18-systemet og YBL 18 inddrager IKT <p>Vi ser på, hvordan du som bygherre får mest nyttigt ud af dette arbejde med IKT i praksis. Hvilke krav, du bør stille – og hvilke kompetencer, du skal sikre dig i din organisation.</p> <p>Hvad er bygherrens rolle i alt det her?</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hvorfor skal vi det her – what's in it for me? ■ Hvad skal jeg vide og gøre? ■ Opmærksomhedspunkter <ul style="list-style-type: none"> ■ også ift. driften ■ Hvor får jeg hjælp? ■ Kort om byggeriets standarder til digitalisering af byggeprocessen ■ Hvordan følger jeg som bygherre op på IKT-processen? ■ Værktøjer – herunder Molios anvisning om IKT-krav og Bygherreforeningens Digitaliseringsguide ■ Hvordan optimere på bæredygtighed med digitale data? ■ YBB skal med for det er her der kræves flere data - dokumentation vigtig. Koble med LCA ■ IKT som driver for bæredygtighed
14:15 - 15:15	<p>Walk & talk – and listen</p> <p>En visit i Dyrehaven med naturvejleder Annette Weiss – husk godt fodtøj</p>
15:15 - 16:00	<p>Opgave om bæredygtighed – bygherrens perspektiv</p> <p>Kaffe/te undervejs</p>
16:00 - 16:10	<p>Generelle spørgsmål og opsummering v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i></p>
16:10 - 17:00	<p>Gruppe-modulopgave – case-baseret v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i></p> <p>Beskrivelse af opgaven</p>
18:30	<p>Middag</p>

Dag 8: Torsdag d. 5. september 2024

08:30 - 09:00	<p>Introduktion til dagen – og gennemgang af gruppe-modulopgaver fra 1. dag v/ <i>Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</i></p>
09:00 - 09:45	<p>Bygherrens arbejdsmiljøforpligtelser og metoder v/ <i>Henrik Eggensen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hvilket ansvar og hvilke pligter har jeg som bygherre? ■ Hvordan lever jeg op til dem? ■ Hvad skal jeg have styr på for at være tryk? ■ herunder hvilke pligter har arbejdsmiljøkoordinatorerne og de projekterende? ■ Hvorledes kan disse pligter organiseres og udføres overskueligt, enkelt og praktisk på projekterne?
09:45 - 10:00	<p>Pause - kaffe/te</p>
10:00 - 11:00	<p>Commissioning v/ <i>Simon Skaarup</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Hvad er commissioning og hvorfor er det relevant for mig som bygherre? ■ Hvordan organiserer man sig, hvis man ønsker at gennemføre commissioning? ■ Helt praktisk: hvordan gennemføres et commissioningforløb?
11:00 - 11:15	<p>Pause - kaffe/te</p>

- 11:15 - 12:00 **Projektgranskning - sådan gør vi det**
v/ Frederikke Gludsted
- For at sikre et godt byggeprojekt, er det afgørende med et solidt og gennemarbejdet projektgrundlag, der gennem hele processen granskes og kvalitetssikres for at undgå fejl, mangler og svigt.
- Bygningsstyrelsen har etableret sit eget KS-team. Hør om hvordan de som bygherre håndterer og sikrer en god kvalitet i deres byggeprojekter, herunder hvad der oftest går galt, hvilke hjælpemærktøjer de benytter og hvilke tiltag der løbende implementeres.
- Vejledning fra Værdibyghjælper til.
- 12:00 - 12:45 **Frokost**
- 12:45 - 15:15 **Logistik og trimmet projektering og udførelse (Lean Construction) - anno 2024**
v/ Anders Kirk Christoffersen
- hvad det er – vinklen til bygherren
  - hvad der kan opnås for en bygherre
  - hvordan bygherren medvirker
- Undervejs:
Øvelse om logistik og trimning – med efterfølgende opsamling.
- Eftermiddagsbreak undervejs
- 15:15 - 15:25 **Generelle spørgsmål og opsummering**
- 15:25 - 17:00 **Gruppe-modulopgaven**
- Færdiggørelse af opgave – konkretiseret så løsningen kan anvendes / testes i egen virksomhed
- 18:30 **Middag**

Dag 9: Fredag d. 6. september 2024

- 08:30 - 09:00 **Introduktion til dagen – og drøftelse af gruppe-modulopgaver fra 2. dag**
v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe
- 09:00 - 10:10 **Konfliktløsning**
v/ Lene Ahlmann-Ohlsen
- Voldgiftsnævnets værktøjskasse når der er uenighed
- Løsningstrappen
  - Syn og skøn
  - Hurtige afgørelser
  - Voldgift
  - Mediation og mægling
- Og kort om:
- sagkyndig beslutning
- Regler og erfaringer vil blive belyst med cases, der virkeliggør begreberne.
- Konfliktløsningssystem i AB
- 10:10 - 10:15 **Pause - kaffe/te**
- 10:15 - 11:15 **Konflikters natur og karakteristika – og hvordan konflikter kan håndteres i praksis**
v/ Tora Fridell
- Alternative metoder og konfliktløsning
Hvordan og hvorfor god konfliktløsning kan medvirke til et bedre projekt.
- 11:15 - 11:30 **Pause - kaffe / te**

11:30 - 12:15	<p>Erfaringer fra Byggeskadefonden</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 1 og 5 års eftersyn – sådan gør vi det! ■ byggeteknisk kvalitet ■ bygbarhed ■ lidt om totaløkonomi - med udgangspunkt i BSF's eget program <p>Fokus er især på, hvad du som bygherre kan bruge BSF's viden til fremadrettet. Hvad kan du gøre for at undgå at blive en del af de "dårlige erfaringer"!?</p>
12:15 - 13:00	<p>Frokost</p>
13:00 - 14:00	<p>Værdibyg – stærke værktøjer til bygherren v/ Rolf Simonsen</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Nyttige publikationer til bygherren – et overblik ■ Fokus på Afleveringsprocessen og Før-gennemgang Hvordan kommer vi godt i mål uden fejl og mangler på afleveringsdagen. God praksis ved overdragelse, idriftsættelse, commissioning og indtænkning af driftsvenlighed i projektet.
14:00 - 14:20	<p>Eftermiddagsbreak</p> <p>Tag kaffe/te og kage - og drøft i gruppe / med sidemand, hvad det vi har hørt i praksis kan anvendes til – og hvordan.</p>
14:20 - 15:00	<p>Orientering om og forberedelse af eksamen v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</p>
15:00 - 15:15	<p>Opsamling – fælles evaluering og kommentarer v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</p> <p> Og en (afskeds-)dialog om fremtiden, om opfølgning, om netværk med andre Bygherrekompetencer-dimittender - og om kurset.</p> <p>Tak for i dag På gensyn på eksamensdagen</p>

Dag 10: Tirsdag d. 8. oktober 2024

08:30 - 09:00	<p>Ankomst – registrering og morgenmad</p>
09:00 - 09:10	<p>Introduktion til eksamen og til eksamensdagen v/ Peter Munk, Henrik Ryberg og Gert Munksgaard Thorsøe</p> <p>Opgaverne til den mundtlige eksamen er opdelt i opgave A, B, C og D og eksamineres i denne rækkefølge</p> <p>Lodtrækning mellem grupperne om opgaverne.</p>
09:10 - 12:15	<p>Oplæg mundtlig og skriftlig eksamen</p> <p>Skriftlig prøve</p>
12:15 - 13:00	<p>Frokost</p>
13:00 - 15:30	<p>Mundtlig prøve i grupper</p>
15:30 - 15:40	<p>Pause – servering af vin, øl, vand og sandwiches</p>
15:40 - 16:00	<p>Tilbagemeldinger på eksaminationerne (skriftlig og mundtlig)</p> <p>Opgaverne gennemgås og alle får deres eksamensresultat (bestået/ikke-bestået)</p>
16:00 - 16:45	<p>Fejring og evaluering</p> <p>Uddeling af diplomer, foto af hele holdet og evaluering af hele kursusforløbet og almen fejring af veloverstået eksamen</p>
16:45	<p>Tak for i dag!</p> <p>På gensyn hos Molio en anden gang</p>